

## **26 scholeksterplateaus geplaatst**

### ***Ter verbetering van het broedsucces van de scholekster***

#### **Inleiding**

Al sinds de jaren 80 gaat het niet goed met de scholekster en nemen de aantallen af. Gemiddeld daalt de broedvogelpopulatie scholekster jaarlijks met 5%. Als onderdeel van agrarisch natuurbeheer is een project gestart middels het plaatsen van scholekster plateaus om het broedsucces van de scholekster te verhogen.

#### **Aanleiding en doel**

Uit cijfers bleek dat een aanzienlijk deel van de scholeksterlegsels binnen ons werkgebied niet succesvol waren. Van de niet uitgekomen legsels bleek ruim 57% predatie de oorzaak te zijn, met als gevolg een sterk negatieve invloed op het broedsucces van de scholekster. Van de overige legsels die verloren gingen was de oorzaak onbekend (18%), verlaten (16%) of door werkzaamheden (8%).

Op Wieringen, waar relatief veel scholeksters broeden, was het aandeel predatie 66%. Uit camerabeelden bleek dat vooral grondpredatoren de oorzaak zijn van de verliezen. Het gaat hierbij voornamelijk om de rat, vos, egel en marterachtigen.

Om het broedsucces van de scholekster te verhogen zijn er begin 2021 26 scholeksterplateaus als proef in ons werkgebied geplaatst. Dit jaar zijn de scholeksterplateaus gevolgd met als onderzoeksvragen: Maken de scholeksters gebruik van de plateaus en heeft het inderdaad een positieve invloed heeft op het broedsucces.?

#### **Materiaal en werkwijze**

Tijdens dit project zijn er twee verschillende soorten plateaus gebruikt. Het gaat hierbij om een houten bak van ongeveer 60 x 60 cm waar een paar leegloopgaten in zijn geboord, en de 2<sup>e</sup> soort is een gaaskratje die wordt gebruikt in de bollen- en aardappelteelt. Deze bakken en kratjes werden gevuld met een dikke laag schelpjes van ca 5 cm. De plateaus werden boven verschillende types ondergrond geplaatst namelijk: grasland, bouwland en boven water.

De hoogte varieerde van 60 tot 100 cm boven de verschillende types ondergrond. In bijna alle gevallen werd een locatie gekozen in de buurt van een bestaand territorium. De plateaus werden gedurende het hele broedseizoen wekelijks gemonitord door veldwerkers van de ANV, vrijwilligers en door een student van Aeres MBO Almere toegepaste biologie. Tijdens de monitoring werd een vaste route gevolgd en werden de plateaus gedurende 15 à 20 minuten geobserveerd met behulp van een telescoop en verrekijker. Met deze werkwijze was verstoring uitgesloten.

#### **Resultaten**

Van de 26 plateaus in het werkgebied van Hollands Noorden zijn er zes in gebruik genomen door scholeksters. Op twee plateaus zijn pogingen ondernomen door visdieven maar dit leidde niet tot broedsucces omdat er een permanente verstoring van stormmeeuwen werd waargenomen.

Op 5 plateaus die boven grasland stonden zijn 3 succesvol in gebruik genomen door scholeksters.

Op 21 plateaus boven water zijn 3 succesvol bewoond door scholeksters.

Opvallend is de bezetting door scholeksters van plaatsing boven gras (60%) ten opzichte van water (14%).

Op Wieringen waar relatief veel scholeksters voorkomen was de bezetting verhoudingsgewijs veel hoger dan in de rest van het werkgebied. Wieringen 40% om 9% in de rest van het werkgebied.

In de keuze van type plateau is geen verschil waargenomen.

#### **Conclusie**

Op basis van het behaalde resultaat kan geen harde conclusie worden getrokken, maar kunnen we spreken van een bescheiden succes. Om een juiste conclusie te trekken is een meerjarige onderzoek wenselijk zodat meer data verzameld kan worden. De plateaus zijn geplaatst in de periode dat scholeksters hun territorium al betrokken hadden, relatief laat dus. De theorie dat voor plaatsing de nestkeuze al bepaald was, klopte niet. Twee plateaus die later in het seizoen zijn geplaatst waren namelijk binnen twee dagen al bezet.

De frequentie van een wekelijkse monitoring is te laag en teveel een momentopname. Om verstoring uit te sluiten werd op afstand gemonitord en werd pas resultaat geconstateerd wanneer de scholekster al zat te broeden. Scholeksters zijn tijdens de legfase niet permanent op het plateau aanwezig en beginnen pas te

broeden nadat het legsel voltallig is. De mogelijkheid bestaat dat er in die periode verstoring heeft plaatsgevonden en het gebruik van het plateau niet is opgemerkt. Het is raadzaam frequenter te monitoren en/of wildcamera's te plaatsen.

### **Scholksterproject Julianadorp**

Enthousiaste vrijwilligers van de vogel werkgroep Den Helder hebben 10 plateaus op verschillende locaties in de buurt van Julianadorp geplaatst. Alle plateaus werden boven het wateroppervlak gesitueerd.

In de buurt van enkele plateaus werd activiteit van scholksters waargenomen. Helaas leidde dit niet tot broedpogingen.

Herman Vos  
Veldmedewerker ANV Hollands Noorden  
november 2021